



**JUDr. JAN KNĚŽÍNEK, Ph.D.**  
MINISTR SPRAVEDLNOSTI ČR

Praha 2. března 2019  
Č.j. MSP-18/2019-ODKA-ORG/8  
Počet listů: 2

**Vážený pane poslanče,**

v odpověď na Vaši interpelaci ev. číslo 431 ve věci velkých rozdílů ve výkonnosti soudů a opatření k nápravě, podanou dne 6. 2. 2019, mi především dovoluji, abych Vás ujistil, že Ministerstvo spravedlnosti Vámi předestřené faktory v rámci své činnosti sleduje, hodnotí a seznamuje s nimi veřejnost, zejména prostřednictvím publikace „České soudnictví: Výroční statistická zpráva“ (výroční statistické zprávy za roky 2016 a 2017 jsou k dispozici na webových stránkách ministerstva; zpráva za rok 2018 bude k dispozici v červnu 2019).

Primární statisticky signifikantní příčinu rozdílů ve výkonosti soudů lze dohledat v 90. letech dvacátého století, kdy byly některé kraje silně personálně poddimenzovány. V té době vzniklo značné množství nedodělků především u soudů v obvodu Krajského soudu v Ústí nad Labem a Krajského soudu v Brně. To se následně projevilo v délkách řízení, které tak nejsou způsobeny a priori současnou neefektivností těchto soudů, ale jejich velkou případovou zátěží z minulých let, s níž se teprve postupně vypořádávají. Jak nicméně vyplývá z výše zmíněných zpráv, rozdíly mezi soudy se v posledních letech snižují, což lze přisoudit zefektivnění práce soudů s velkým množstvím nevyřízených věcí a značnými délkami řízení, jejich personálnímu posilování i celorepublikovému poklesu v počtu napadlých věcí.

Pokud jde o posilování soudů, připomínám, že od roku 2010 je soudní soustava vázána plánovaným rozpočtově zajištěným počtem všech soudců, který činí 3.063 a je nepřekročitelný; pro krajské a okresní soudy je z tohoto počtu vyčleněno celkem 2.818 soudců.

V tomto rámci ministr spravedlnosti každoročně stanoví potřebu (plánovaný počet) soudců okresních a krajských soudů a nesoudcovského odborného aparátu. Pro letošní rok se propočet odvíjel z nápadu v letech 2015–2017, který byl zohledněn váženým průměrem 25-25-

50% tak, aby byly eliminovány případné nesystémové výkyvy mezi jednotlivými roky. Nápad je přitom přepočten měřítky stanovenými pro jednotlivé rejstříky pracovní skupinou pro systemizaci soudců a odborného aparátu okresních a krajských soudů, složenou ze soudních funkcionářů, zástupce Soudcovské unie, ředitelů správ soudů a zaměstnanců ministerstva; hlasování se účastní pouze zástupci soudů.

Při doplňování soudcovského stavu v jednotlivých jmenovacích etapách je přitom uplatňován tzv. dynamický model, kdy je zohledněn jak přirozený úbytek soudců (zánik funkce z důvodu věku či vzdání se funkce), tak míra nedodělků; výrazněji jsou posilovány ty soudy, které se i přes nadstandardní výkon potýkají se značným počtem nedodělků. Výsledkem je stanovení počtu soudců pro jednotlivé kraje, přičemž jejich rozdělení na jednotlivé okresní soudy v rámci obvodu kraje je v pravomoci předsedů krajských soudů.

Pokud jde o měření a zohledňování nápadu a obtížnosti, ministerstvo se snaží tyto ukazatele sledovat a náležitě reflektovat. Je však třeba mít na paměti, že s ohledem na procesní předpisy a zásadu zákonného soudce je nemůže až na zákonem upravené výjimky (v minulosti došlo zákonem předvídaným postupem k přerozdělení civilních věcí, které byly odejmuty soudům v obvodu Krajského soudu v Ústí nad Labem a byly přiděleny soudům v obvodu Městského soudu v Praze) ovlivňovat tak, že by například iniciovalo přerozdělení věcí s ohledem na jejich složitost či na velikost soudů; taková opatření pak v každém případě nejsou systémová. Výši nápadu a obtížnost věcí tak může ministerstvo a priori zohledňovat pouze ve vztahu k výše popsanému personálnímu obsazování jednotlivých soudů.

K sledování obtížnosti věcí v této souvislosti dodávám, že výše zmíněné měřítko určuje složitost a časovou náročnost věcí z daného rejstříku a je vyjádřeno jako počet věcí, které by měl soudce vyřídit za předpokladu, že se věnuje pouze tomuto rejstříku. Tato měřítka jsou využívána jak v rámci systemizace, tak i ve statistikách. Zároveň je u některých rejstříků rozlišována i složitost věcí v rámci samotného rejstříku. Jako kritérium obtížnosti je využita délka řízení, počet líčení u trestních agend, případně další statistické údaje.

Pokud jde o ostatní Vámi zmiňované aspekty, počet reálně pracujících soudců odpovídá rozdílu mezi evidenčním stavem soudců a počtem soudců na mateřské či rodinné dovolené. Tento počet ministerstvo nemůže ovlivnit a s ohledem na pravidla jmenování soudců na něj ani nemůže flexibilně reagovat. Ministerstvo se průběžně zabývá i technickou vybaveností jednotlivých soudů; za hlavním problémem mající vliv na výkonnost soudů lze v této souvislosti považovat nedostatečné prostory soudu, především jednacích síní a kanceláří.

Závěrem souhlasím s Vaším názorem, že je potřeba identifikovat příklady dobré praxe, které na některých soudech již existují. V této souvislosti přímý vhléd do potřeb a praxe jednotlivých soudů zabezpečují zejména má pravidelná jednání s předsedy krajských soudů či prověřková činnost oddělení justičního dohledu. V rámci pravidelných prověrek jednotlivých soudů dochází k dialogu mezi vedením soudu a ministerstvem. Současně v rámci tematických prověrek na jednotlivých soudech mohou být soudům prostřednictvím zpráv ministerstva předávány dobré příklady organizace práce. Prověřková činnost zároveň umožňuje ministerstvu

získávání velkého množství poznatků o práci jednotlivých soudů a soudců, na jejichž základě je možno analyzovat příčiny průtahů řízení, nižší výkonnosti soudu či extrémní délky řízení.

S ohledem na výše uvedené si dovoluji uzavřít, že ačkoliv mezi soudy existují rozdíly ve výkonnosti, v posledním období se je daří citelně snižovat, a to i díky analytické a koncepční činnosti ministerstva zejména v oblasti personálního doplňování soudů.

S pozdravem

**Vážený pan  
Mgr. et Mgr. Jakub Michálek  
poslanec  
Poslanecká sněmovna Parlamentu ČR  
Sněmovní čp. 4  
118 26 Praha 1**